

شیوع چاقی در دانشجویان دختر دانشگاه‌های ایران (۱۳۸۰-۱۳۹۶): یک مطالعه مرور سیستماتیک و متآنالیز

مسعود محمدی^{۱*}

چکیده

مقدمه: شیوع چاقی در جهان رو به افزایش بوده و نه تنها کشورهای در حال توسعه بلکه کشورهای صنعتی و توسعه یافته را درگیر کرده است، این مطالعه قصد دارد تا به بررسی شیوع چاقی در دانشجویان دختر دانشگاه‌های ایران از طریق یک مطالعه مرور سیستماتیک و متآنالیز اهمیت پیشگیری از آن را تذکر دهد.

روش بررسی: مطالعه حاضر با روش متآنالیز انجام شد، مقالات مرتبط با موضوع مورد بررسی از طریق جستجو در پایگاه‌های SID، Pubmed و Scencedirect و Google scholar به دست آمد، ناهمگنی مطالعات با استفاده از شاخص I^2 بررسی و تحلیل داده‌ها در نرم‌افزار Comprehensive Meta-Analysis انجام شد.

نتایج: در ۱۰ مقاله مورد بررسی، شیوع کلی شیوع چاقی در دانشجویان دختر دانشگاه‌های ایران ۳ درصد (۳/۶-۲/۵) درصد: حدود اطمینان (۰/۹۵) به دست آمد، بیشترین شیوع چاقی به دست آمده در دانشجویان در تهران با ۹/۳ درصد (۱۵/۱-۵/۶) درصد: حدود اطمینان (۰/۹۵) (۱۱) و کمترین شیوع چاقی به دست آمده در اردبیل با ۱ درصد (۴-۰/۴) درصد: حدود اطمینان (۰/۹۵) به دست آمد. نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج این مطالعه، گرچه شیوع چاقی در دانشجویان دختر بالا نبوده اما لازم است، توجه ویژه‌ای به اطلاع رسانی در مورد چاقی و ورزش دختران در دانشگاه‌ها مبذول گردد تا شرایط بیشتر شدن این شیوع فراهم نشود.

واژه‌های کلیدی: شیوع، چاقی، دانشجویان دختر، ایران، متآنالیز

۱- گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، ایران

* (نویسنده مسئول): تلفن: ۰۹۱۸۹۰۵۷۹۶۲، پست الکترونیکی: Masoud.mohammadi1989@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۹/۱۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۵/۱۳

مقدمه

شیوع چاقی در جهان رو به افزایش بوده و اکنون در حدود نیم بلیون از جمعیت در جهان به چاقی مبتلا هستند، امروزه مشکل چاقی و اضافه وزن نه تنها در کشورهای در حال توسعه بلکه در کشورهای صنعتی و توسعه یافته نیز افزایش یافته و روند رو به رشد خود را ادامه می‌دهد (۱).

چاقی یکی از بیماری‌های شایع است، برآورد می‌شود که حدود ۱/۲ بلیون نفر در جهان دارای اضافه وزن بود و بر اساس گزارش‌های منتشره از ایالات متحده در انتهای هزاره قبل نزدیک دوسوم بزرگسالان چاق بوده و یا اضافه وزن داشته‌اند و این در حالی است که چاقی یک عامل خطر ساز و قابل اصلاح برای ایجاد بیماری‌های قلبی و عروقی هست و تقریباً در بسیاری از مطالعات نشان داده شده است که به همراه کاهش وزن، فشارخون سیستولیک کاهش یافته است (۲).

افزایش وزن و چاقی بیش از حد از عوامل مهم تعیین کننده سلامت هستند و به تغییرات منفی متابولیک، مانند فشارخون بالا سطوح نامطلوب کلسترول و افزایش مقاومت در برابر انسولین اختلال چربی خون افزایش شیوع دیابت نوع دو، ایجاد ترومبوز وریدی، آمبولی وریدی و افزایش شیوع انواع مختلف سرطان‌هاست (۳)، افزایش وزن به همراه افزایش خطر بیماری‌های قلبی و عروقی، فشارخون، افزایش وزن و چاقی باعث افزایش مرگ‌ومیر و کاهش طول عمر و همچنین تحمیل هزینه‌های قابل توجهی به جوامعی که به آن گرفتار شده‌اند می‌شود (۴).

نمایه توده بدنی (BMI) که عبارت است از نسبت وزن بر مجذور قد به طور وسیعی به عنوان ملاک و شاخص چاقی مورد استفاده قرار می‌گیرد و وضعیت بدنی افراد را از لحاظ اضافه وزن و چاقی بدین ترتیب دسته بندی می‌کند، وضعیت بدنی افراد از لحاظ اضافه وزن شامل نمایه توده بدنی ۲۵ تا ۲۹/۹ و چاقی نمایه توده بدنی بالاتر از ۳۰ (۵).

بخش عظیمی از جمعیت ایران را جوانان و خصوصاً دانشجویان تشکیل می‌دهند که با ورود به دانشگاه و قرارگیری در وضعیتی جدید، بسیاری از عادات آن‌ها به ویژه وضعیت

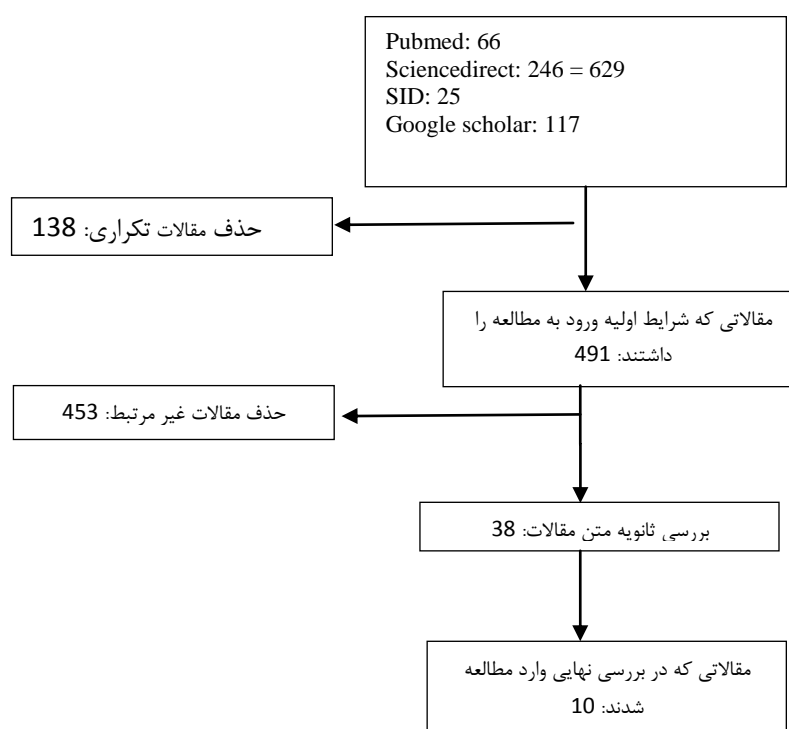
تغذیه آنان تحت تأثیر قرار می‌گیرد و دچار تغییر می‌شود، نتایج مطالعات مختلف نشان می‌دهد که اکثریت دانشجویان دارای تصور ذهنی منفی از جسم خود هستند و بیش از ۲۱ درصد آن‌ها دارای اختلال در خوردن و ۱/۸ درصد دارای بی‌اشتهایی و ۷/۸ درصد دارای پراشتهایی بوده‌اند (۶)، با توجه به اینکه دانشجویان به منظور بهره بردن از علمی که آموخته‌اند باید در شرایط سالمی به سر ببرند تا هم به عنوان الگو برای جامعه مطرح باشند و هم اینکه بتوانند کاری که برای آن سالها زحمت کشیده‌اند و منابع مادی و معنوی زیادی در کشور برای تربیت آن‌ها مورد مصرف قرار گرفته را به سرانجام برسانند و همچنین از آنجاکه دانشجویان آینده سازان جامعه می‌باشند و دانشجویان دختر علاوه بر آینده سازی، وظیفه پرورش نسل آینده را نیز به عهده دارند و به منظور تأکید بر سلامت دانشجویان و خصوصاً دانشجویان دختر که فراهم آوردن شرایط ورزش آنان نیازمند مکان خاص بوده و اهمیت وزن و کاهش آن و همچنین ورزش در آنان کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد و تذکر این مورد به مسئولان دانشگاهی این مطالعه قصد دارد تا به بررسی شیوع چاقی در دانشجویان دختر دانشگاه‌های ایران از طریق یک مطالعه مرور سیستماتیک و متآنالیز بپردازد تا از این طریق، راهنمایی بسیار مناسب برای مسئولان سلامت و سیاست‌گذاران بهداشتی کشور و همچنین روسای دانشگاه‌های کشور در جهت پیشگیری و کنترل چاقی در دانشجویان باشد.

روش بررسی

این مطالعه یک مطالعه مروری به روش سیستماتیک و متآنالیز است، یافته‌های این مطالعه بر اساس مطالعات انجام گرفته در زمینه شیوع چاقی در دانشجویان دختر دانشگاه‌های ایران انجام گرفته و شامل مقالات چاپ شده در مجلات داخلی و خارجی که از ابتدای سال ۱۳۸۰ تا تابستان سال ۱۳۹۶ (زمان انجام مطالعه) انتشار یافته و شامل جستجو در پایگاه‌های SID، Pubmed و Scienedirect و Google scholar هست، فرآیند جستجو در این پایگاه‌ها با استفاده از کلیدواژه‌های فارسی چاقی، دانشجویان، دختر، ایران و واژه‌های انگلیسی معادل آن‌ها

و ترکیبات احتمالی انجام شد، به منظور ارزیابی کیفیت مقالات، محقق ابتدا تمام مقالات مرتبط با موضوع شیوع چاقی در دانشجویان دختر دانشگاه‌های ایران را جمع‌آوری و تمامی مقالاتی که در عنوان آن‌ها چاقی، دانشجویان، دختر، ایران ذکر شده بود انتخاب شدند، مقالات به زبان فارسی و انگلیسی برگرفته از مطالعات مقطعی در خصوص شیوع و فراوانی چاقی در دانشجویان دختر دارای معیارهای انتخاب جهت ورود به مطالعه بودند. مقالات مروری، مقالات در زمینه بررسی چاقی در دانشجویان دختر و رابطه چاقی با سایر مشکلات و بیماری‌ها، علل چاقی در دانشجویان، عوامل خطر، انجام مطالعه به صورت مداخله‌ای، هم‌گروهی و مورد شاهدهی و همچنین شیوع چاقی در دختران غیر دانشجو از لیست فهرست مقالات خارج شدند، برحسب آنچه گفته شد و بر اساس نمای شماتیک

PRISMA که در تصویر ۱ گزارش شده است، در پایگاه‌های SID تعداد ۲۵ مقاله، Pubmed تعداد ۶۶ مقاله و Sciencedirect تعداد ۲۴۶ و Google scholar تعداد ۱۱۷ مقاله به دست آمد، سپس مقالاتی که شرایط اولیه ورود به مطالعه را داشتند، بر اساس بررسی‌های اولیه با حذف تعداد ۱۳۸ مقاله تکراری، تعداد ۴۹۱ مورد بود که در نهایت با حذف ۴۵۳ مقاله غیر مرتبط با موضوع مطالعه و حذف ۲۸ مقاله طی بررسی‌های ثانویه نهایتاً ۱۰ مقاله وارد فرآیند متاآنالیز شد، سپس چک لیستی از اطلاعات مقالات انتخاب شده شامل نام پژوهشگر، عنوان مقاله، سال و محل انجام مطالعه، تعداد نمونه و شیوع چاقی در دختران دانشجو بررسی شده در مطالعات تهیه شد (تصویر ۱).

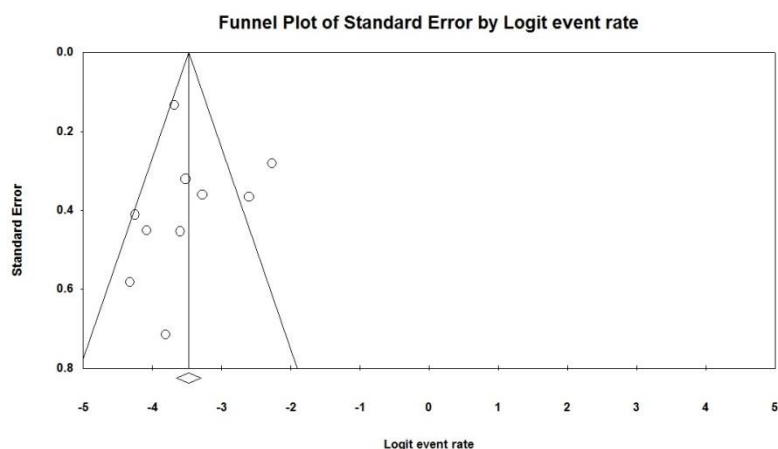
شکل ۱: فلوچارت مراحل ورود مطالعات به مرور سیستماتیک و متاآنالیز

جدول ۱: مشخصات مطالعات وارد شده به مطالعه

ردیف	نویسنده	سال چاپ	منطقه	سن	حجم نمونه	شیوع
۱	محمدی (۷)	۲۰۱۵	یزد	۲۳/۱±۲/۲	۹۲	٪ ۲
۲	زر (۸)	۲۰۱۷	شیراز	-	۲۲۰	٪ ۳/۶
۳	مرتضوی (۹)	۲۰۰۲	زاهدان	۲۲/۱±۳/۵	۴۲۸	٪ ۱/۴
۴	رحمتی (۱۰)	۲۰۰۳	تهران	۱۷-۴۸	۲۳۶۰	٪ ۲/۵
۵	فقیه (۱۱)	۲۰۰۵	تهران	۲۱/۶±۲/۵	۱۵۰	٪ ۹/۳
۶	رضایی (۱۲)	۲۰۱۵	شیراز	۱۵-۳۵	۳۰۲	٪ ۱/۴
۷	سلیمانی زاده (۱۳)	۲۰۰۷	بم	۲۱/۷±۲/۶	۱۸۸	٪ ۱/۵
۸	فیضی (۱۴)	۲۰۱۲	اردبیل	-	۲۳۰	٪ ۱
۹	عابدی (۱۵)	۲۰۱۰	مازندران	-	۱۱۶	٪ ۶/۹
۱۰	ضیایی (۱۶)	۲۰۰۷	تهران	-	۳۴۸	٪ ۲/۸

به منظور آنالیز آماری، در هر مطالعه میزان شیوع چاقی در دانشجویان دختر دانشگاه‌های ایران به دست آمد، ناهمگنی مطالعات با استفاده از آزمون I^2 بررسی شد که با توجه به نتایج حاصل از آن ($I^2 = ۸۴\%$) و ناهمگنی مطالعات وارد شده در مطالعه، از مدل اثرات تصادفی برای ترکیب نتایج مطالعات باهم استفاده شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار Comprehensive

Meta-analysis (version 3) تحلیل شد، سطح معناداری آزمون‌ها ۰/۰۵ در نظر گرفته شد، احتمال سوگیری در انتشار نتایج توسط نمودار قیفی و Egger Test (نمودار ۱) بررسی شد که نشان می‌دهد سوگیری انتشار از نظر آماری معنادار نبوده است ($P=۰/۴۸۴$).

نمودار ۱: نمودار قیفی (Funnel Plot) نتایج مربوط به شیوع چاقی در دانشجویان دختر دانشگاه‌های ایران

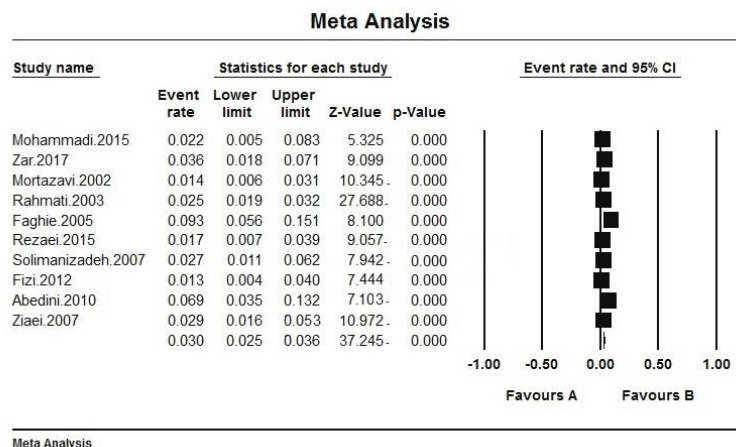
نتایج

بر اساس مطالعات انجام گرفته در زمینه شیوع چاقی در دانشجویان دختر دانشگاه‌های ایران و بررسی آن‌ها تعداد نمونه‌های شرکت‌کننده در مطالعه ۴۴۳۴ نفر در بازه سنی ۱۵ تا ۴۸ سال و شامل شهرهای تهران، یزد، شیراز، زاهدان، اردبیل، بم و مازندران بودند، شیوع کلی شیوع چاقی در دانشجویان دختر دانشگاه‌های ایران ۳ درصد (۲/۵-۳/۶) درصد:

حدود اطمینان ۰/۹۵) به دست آمد، بیشترین شیوع چاقی به دست آمده در دانشجویان در تهران با ۹/۳ درصد (۵/۶-۱۵/۱) درصد: حدود اطمینان ۰/۹۵) (۱۱) و کمترین شیوع چاقی به دست آمده در اردبیل با ۱ درصد (۰/۴-۴) درصد: حدود اطمینان ۰/۹۵) به دست آمد (۱۴) (جدول ۲)، در جدول شماره ۲ میزان شیوع چاقی در دانشجویان دختر دانشگاه‌های ایران بر

علامت لوزی میزان شیوع در کل کشور را برای کل مطالعات نمایش می‌دهد.

اساس مدل اثرات تصادفی نشان داده شده که در آن مربع سیاه‌رنگ میزان شیوع و طول پاره‌خطی که مربع روی آن قرار دارد فاصله اطمینان ۹۵ درصدی در هر مطالعه است.

جدول ۲: شیوع چاقی در دانشجویان دختر دانشگاه‌های ایران بر اساس مدل تصادفی

نتیجه‌گیری

اهمیت توجه به تغذیه و وضعیت چاقی و لاغری در زنان و دختران بسیار حائز اهمیت بوده و در مطالعه‌ای گزارش شد که بین ۰/۵ تا ۳/۷ درصد زنان و دختران از بی‌اشتهایی و ۱/۱ تا ۴/۲ درصد از پراشتهایی و پرخوری دز طول زندگی‌شان رنج می‌برند، باید اضافه کرد که اختلالات تغذیه‌ای امروزه خطر مهمی برای سلامت جسمی و روحی دختران بالغ بوده و ۸ درصد کل ناراحتی‌های تغذیه‌ای کلینیکی را به خود اختصاص داده است (۲۵) که مسلماً می‌تواند در تولیدمثل و تربیت نسل آینده نیز مؤثر باشد و هزینه‌های گزافی را به سیستم بهداشتی متحمل نماید.

نتایج مطالعات (۲۷،۲۶) نشانگر افزایش تمایل دانشجویان به مصرف مواد غذایی پرچرب، پرنمک و پرکالی هست که این مسئله در جامعه ایران به‌سرعت در حال افزایش است، در مجموع باید گفت انحراف از رژیم غذایی متناسب، از یک‌سو منجر به کمبود مواد غذایی و بیماری‌های ناشی از سو تغذیه می‌شود و از سوی دیگر با زیاده‌روی در مصرف چربی‌ها، انواع گوشت، شکر و نمک همراه است که خود عاملی در بروز بیماری‌های مزمن و تحلیل بر هست و این عقیده را سبب

در این مطالعه به بررسی شیوع چاقی در دانشجویان دختر دانشگاه‌های ایران بر اساس مدل تصادفی پرداخته شد و گزارش گردید که شیوع کلی چاقی در دانشجویان دختر در ایران ۳ درصد گزارش شد، در مطالعه‌ای در آمریکا (۱۷) شیوع چاقی در دانشجویان ۱۸ تا ۲۷ ساله ۴/۲ درصد، در مطالعه کشور کره (۱۸) طی بررسی سلامت و تغذیه در این کشور شیوع چاقی در زنان ۳/۲ درصد گزارش شد، Haberman و همکاران (۱۹) در مطالعه خود شیوع چاقی در دانشجویان آمریکایی را ۸ درصد گزارش داد، Musaiger در مطالعه (۲۰) خود در دانشجویان دختر امارات متحده عربی شیوع چاقی را در حدود ۹/۸ درصد و در مطالعه‌ای که در اسپانیا (۲۱) انجام گرفت، شیوع چاقی در جمعیت ۱۸ تا ۲۵ ساله، ۱۰ درصد گزارش شد، مطالعه Kiss و همکاران (۲۲) در گرجستان، شیوع چاقی در دانشجویان دختر را ۱۱/۲ درصد بیان کرد، در مطالعه Steyn و همکاران (۲۳) بر روی ۲۳۱ دانشجوی دختر در جنوب آفریقا گزارش داد که شیوع چاقی ۶/۵ درصد بوده و ۱۸ درصد این افراد نیز دارای اضافه‌وزن بودند، در مطالعه Bertias و همکاران (۲۴) در یونان، شیوع چاقی در دانشجویان دختر مورد بررسی ۲۱ درصد گزارش شد.

می‌شود که بسیاری از بیماری‌های قلبی و عروقی و ناتوانی‌های حاصل از دیابت، چاقی و سکتته مغزی ارتباطی با رژیم غذایی فرد دارند، درواقع الگو و عادت‌های غذایی افراد و خانواده در یک جامعه به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر شیوع اختلالات و بیماری‌های تغذیه‌ای محسوب می‌شود به همین دلیل شناخت الگوی غذایی افراد و تعیین نقاط قوت و ضعف آن کمک مؤثری برای برنامه‌ریزی‌های تغذیه‌ای و رفع نقاط ضعف و اصلاح الگوهای غلط خواهد داشت (۲۶)، در مطالعات مختلف (۱۲) گزارش شده است که بیشتر افراد از عوارض چاقی آگاهی لازم را ندارند، گرچه بر طبق نتایج این مطالعه شیوع چاقی در دختران به نسبت در سطح پایینی هست و چنین می‌تواند قابل توجه باشد که در گروه تحصیل‌کرده و قشر دانشگاهی، توجه دانشجویان دختر به وضعیت بدنی و ظاهر اندام بسیار بیشتر بوده و از آنجاکه بیشتر دانشجویان دختر مورد بررسی در مطالعات دانشجویان دختر مجرد بوده‌اند و یا در صورت متأهل بودن هنوز تجربه بارداری را نداشته‌اند، لذا انجام مراقبت‌ها و کنترل وزن در همین شرایط و قبل از بارداری و افزایش سن می‌تواند به‌خوبی کاهش‌دهنده چاقی در سنین بالاتر باشد، چراکه افزایش سن، کاهش فعالیت بدنی را به دنبال دارد و خصوصاً در زنان با افزایش سن به دلیل وجود بارداری و تجمع چربی در نواحی مرکزی بدن، پیش‌بینی کننده و توضیح‌دهنده افزایش چاقی هست (۲۰-۲۴)، گرچه در مطالعه حاضر شیوع چاقی در دانشجویان دختر بالا نبود اما با توجه به مطالعات انجام شده، در کشورهای درحال توسعه شیوع چاقی و ازدیاد وزن با سرعت قابل ملاحظه‌ای در حال افزایش است، لذا با توجه به این افزایش، می‌توان شاهد رشد بیماری‌های قلبی و عروقی نیز بود، خصوصاً این میزان افزایش در دانشجویان به‌عنوان نقش سازنده آنان در پیشرفت جامعه و دانشجویان

دختر که زمینه شکل‌گیری نسل آینده را نیز بر عهده دارند باید توجه به نقش افزایش چاقی در آنان مورد توجه و اهمیت قرار گیرد (۲۸)، به همین خاطر لازم است برای دختران دانشگاهی، آموزش‌های لازم در زمینه مضرات چاقی و اطلاع‌رسانی در خوابگاهها انجام شده و زمینه انجام ورزش نیز برای آنان فراهم گردد، چرا که عموماً دختران دانشجو کمتر از پسران دارای فعالیت هستند و عموماً اوقات فراغت دانشجویان دختر مانند دانشجویان پسر نبوده و معمولاً خالی از ورزش و فوتبال و کوهنوردی است و همچنین برای ورزش زنان به خاطر وضعیت پوشش آنان، محیط سرپوشیده مدنظر است لازم است چنین هماهنگی‌هایی از طرف دانشگاهها و خصوصاً معاونت‌های فرهنگی و دانشجویی انجام شود، در زمینه بررسی وضعیت غذایی دانشجویان بحث بسیار است و لازم است، توجه ویژه‌ای به تغذیه دانشجویان صورت گیرد و از سرو غذاهای پرچرب و ناسالم در این محیطها اجتناب گردد و منو غذایی دانشجویان حتماً مطابق با هرم غذایی باشد تا دانشجویان از نظر مواد غذایی لازم برای بدن دچار کمبود نشوند و در دوران دانشجویی دچار آسیب نگردند، مهم‌ترین نقطه ضعف این مطالعه را می‌توان به کم‌اهمیتی شیوع چاقی در دانشجویان خصوصاً دانشجویان دختر دانست که موجب شده است تا تعداد مطالعات توصیفی کمی در زمینه شیوع چاقی در دانشجویان دختر دانشگاهها انجام گیرد و لذا هدف این مطالعه نیز اهمیت و تذکر توجه چاقی و اضافه‌وزن و توجه بیشتر به ورزش دانشجویان خصوصاً دانشجویان دختر در دانشگاهها می‌باشد.

سیاسگزاری

نویسندگان بر خود لازم از گروه پزشکی اجتماعی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه به منظور مساعدت‌های لازم در انجام این مطالعه تشکر نمایند.

References:

- 1- Jafari H, Shafipour V, Ghaemian A, Rastgarnia N, Mohammadpour RA, Esmaeili R, et al. *The relation between BMI with exercise test in individuals with cardiac ischemic pains*. J Mazandaran Uni Med Sci 2009; 18(68): 64-9.[Persian]
- 2- Rossner S. *Obesity: The disease of the twenty -first century*. Int J Obes Relat Metab Disord 2004; 26 (4): 2-4.
- 3- Mohammadi M, Mirzaei M, Barati H. *The Estimated Joint Impact of Obesity and Abdominal Obesity in the Prevalence of Hypertension of Males of Qom City: The Study of Population-Attributable Fraction*. Military caring Sci 2016; 3(2): 133-38.
- 4- Oqden CL, Carroll MD, Curtin LR, Mcdowell MA, Tabak CJ, Flegal KM. *Prevalence of Overweight and Obesity in the United State,1999-2004*. JAMA 2006; 295(13): 1549-55.
- 5- Mohammadi M, Mirzaei M. The effect of obesity, abdominal obesity and joint effect of them on high blood pressure in men of Mazandaran Province, Iran (population attributable fraction study): brief report. Tehran Uni Med J (TUMJ) 2017; 74(10): 735-40.
- 6- Baghiani-moghadam MH, Ehrampoosh MH, Khabiri F. *Depression and its relation with Some academic factors in Shahid Sadoughi university students*. Toloobehdasht 2006; 5(1, 2): 47-54. [Persian]
- 7- Mohammadi M, Mahmoodi Darvishani S, Mirzaei M, Bahrololoomi Z, Sheikhi A, Bidbozorg H, et al. *The Prevalence of Overweight and Obesity among dental students of Medical Sci Yazd in 2014*. J Rafsanjan Uni Med Sci 2015; 14(3): 189-98.
- 8- Zar A, karan khosravi P, Ahmadi M-A. Prevalence of Obesity and Overweight among Female Students of Shiraz University of Medical Sciences and Its Association with Physical Fitness Factors Community Health 2017; 4(2): 79-89. [Persian]
- 9- Mortazavi Z, Shahrakipoor M. *Body Mass Index in Zahedan University Of Medical Sciences Students*. J Tayeb sharq 2002; 4(2): 81-6. [Persian]
- 10- Rahmati F, Moghadastabrizi Y, Shidfar F, Habibi F, Jafari R. *Prevalence of obesity and its association with high blood pressure in Tehran University students*. Payesh 2003; 3(2): 123-30. [Persian]
- 11- Faghie Sh, Egtesadi Sh. *Prevalence of general and central obesity among female students of shahid Beheshti University*. Iranian J Diabetes Lipid 2005; 4(3): 67-73.[Persian]
- 12- Rezaei M, Aflakseir A, Ghayour M. *Prevalence of eating disorders and obesity in female student of Shiraz University*. Iranian J Nurs Res 2015; 10(3): 36-42. [Persian]
- 13- Solimanizadeh L, Solimanizadeh F, Javadi M, Miri S, Arab M, Akbari N. *Obesity Study and Related Factors in Bam University Students*. Shahrekord Med J 2007; 9(4): 59-66. [Persian]

- 14- Feizi I, Naghizadeh Baghi A, Rahimi A, Nemati S. *The relationship between Body Mass Index and Depression in Female Students of Ardabil University of Medical Sciences*. Ardebil Med J 2012; 12(2): 213-20. [Persian]
- 15- Abedi Gh, Mohamadpour A, Rostami F, Ahmadiania F, Rajabi M. *Study of Consumption Pattern of Food and Obesity of Female Students of Mazandaran University of Medical Sciences*. J Mazand Uni Med Sci 2011; 21(80): 77-80. [Persian]
- 16- Ziaee V, Fallah J, Rezaee M, Biat A. *The relationship between body mass index and physical fitness in 513 medical students*. TUMJ 2007; 65(8): 79-84. [Persian]
- 17- Huang TT, Harris KJ, Lee RE, Nazir N, Born W, Kaur H. *Assesing overweight, obesity, diet and physical activity in college student*. J American college health 2003; 2: 83-86.
- 18- Kim Y, Kyoung Suh Y, Choi H. *BMI and metabolic disorders in south Korean adults: 1998 Korean national health and nutrition survey*. Obesity Res 2004; 12(3): 445-53.
- 19- Haberman S, Luffey D. *Weighing in college students' diet and exercise behaviors*. J American college health 1998; 4(4): 189-91.
- 20- Musaiger AO, Radwan HM. *Social and dietary factors associated with obesity in university female students in United Arab Emirates*. Royal Society for Public Health 1995; 2: 96-9.
- 21- Martinez CA, Ibanez JO, Paterno CA, De Roig Bustamante MS, Itati Heitz M, Kriskovich Jure JO, et al. *Overweight and obesity in children and adolescent corrients city, Relationship with cardiovascular factor*. Medicina Buenos Aire 2001; 61(3): 308-14.
- 22- Kiss K, Mészáros Z, Mavroudes M, Szmodis MB, Zsidegh M, Ng N, et al. *Fitness and nutritional status of female medical university students*. Acta Physiol Hung 2009; 96(4): 469-74.
- 23- Steyn NP, Senekal M, Alberts M, Mashego T, Nel JH. Brits S, et al. *Weight and health status of black female students*. S Afr Med J 2000; 90(2): 146-52
- 24- Bertias G, Mammias I, Linardakis M, kafatos A. *Overweight and obesity in relation to cardiovascular disease risk factors among medical students in crete, Greece*. BMC Public Health 2003; 3: 3.
- 25- Kelishadi R. *Childhood overweight, obesity, and the metabolic syndrome in developing countries*. Epidemiol Rev 2007; 29: 62-76.
- 26- Nissinen A, Berrios X, Puska P. *Community based on communicable disease interventions*. Bull World Health Organ 2001; 79(10): 963-70
- 27- Zamanian Azodi M, Ramezankhani A, Tavassoli E, Gharli pour Z, Motalebi M, Babaei A, et al. *Evaluating the Nutritional Status of Dormitory Resident Students in Shahid Beheshti University of Medical Science*. scientific J Ilam Uni Med Sci 2013; 21(3): 109-17. [Persian]

- 28- Rees A, Thomas N, Brophy S, Knox G, Williams R. *Cross sectional study of childhood obesity and prevalence of risk factors for cardiovascular disease and diabetes in children aged 11–13*. BMC public health 2009; 9(86): 1-6.

Prevalence of obesity among Iranian female university students (2001-2017): A systematic review and meta-analysis

Masoud Mohammadi*¹

¹ Department of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran

Received: 4 Aug 2017

Accepted: 2 Dec 2017

Abstract

Introduction: The prevalence of obesity in the world has been rising and it has involved developing and developed countries. The study aimed to investigate the prevalence of obesity among Iranian female university students and the importance of preventing this problem through a systematic review and meta-analysis.

Methods: The study was performed via meta-analysis method, and some relevant articles were obtained in scientific databases, including SID, Scencedirect, PubMed and Google scholar. Reference lists of identified articles were reviewed for additional articles. Heterogeneity of the studies was checked using I^2 index. Data were analyzed using the comprehensive meta-analysis (CMA) software.

Results: By investigating 10 studied articles, the overall prevalence of obesity among female university students in Iran was 3 % (95% CI 2.5%-3.6%) during 2001-2017. The highest prevalence of obesity was recorded in Tehran in 2005, 9.3% (95% CI: 5.6%-15.1%) and the lowest prevalence of obesity was found in Ardebil in 2012, 1% (95% CI: 0.4%-4%).

Conclusion: According to the results of this study, the prevalence of obesity is not high in female students (3 %), but it is necessary to pay particular attention to information on obesity and girls' sports in universities, so that the prevalence of this disease is not increased.

Keywords: Obesity, Students, Girl, Iran, Meta-analysis

This paper should be cited as:

Mohammadi M. Assessment Prevalence of obesity among Iranian female university students (2001-2017): A systematic review and meta-analysis. J Shahid Sadoughi Univ Med Sci 2017; 25(11): 843-52.

*Corresponding author: Tel: 083-34274618. email: .mohammadi1989@vahoo.com